

Legal Newsflash

Modificări ale Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale („Legea nr. 241/2005”)

Prin Legea nr. 126/2024 privind unele măsuri pentru consolidarea capacității de combatere a evaziunii fiscale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 437 din 13.05.2024, au fost aduse o serie de modificări ale Legii nr. 241/2005, în principal, privind dezincriminarea evaziunii fiscale în anumite condiții. Vă prezentăm în cele ce urmează modificările astfel aduse, care vor intra în vigoare începând cu 16.05.2024.

1. Incriminarea unor noi fapte. Modificările substanțiale ale infracțiunilor incriminate anterior. Limite ale pedepselor.

Potrivit noilor modificări, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la **1 la 5 ani** sau cu amendă nereșinerea impozitelor și/sau contribuțiilor, astfel cum acestea sunt detaliate în cadrul Anexei cuprinse în Legea nr. 241/2005, dintre care amintim, cu titlu exemplificativ, următoarele:

- Impozit pe venitul din salarii și asimilate salariilor;
- Impozitul pe veniturile sub formă de dobânzi;
- Impozitul pe veniturile din pensii;
- Impozitul pe veniturile din premii și din jocuri de noroc;
- Impozitul pe veniturile din alte surse.

Tot astfel, potrivit noilor dispoziții, constituie infracțiuni de evaziune fiscală și se pedepsesc cu închisoare de la **3 la 10 ani** și interzicerea unor drepturi sau cu amendă, următoarele fapte săvârșite în scopul sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale:

- evidențierea, în actele contabile, în factura electronică sau în alte documente legale, a cheltuielilor care nu au la bază operațiuni reale ori evidențierea altor operațiuni fictive;
- alterarea, distrugerea sau ascunderea de acte contabile, memorii ale aparatelor de taxat ori de marcat electronice fiscale sau de alte mijloace de stocare a datelor, **inclusiv electronice**;
- executarea de evidențe contabile duble folosindu-se înscrisuri sau alte mijloace de stocare a datelor, **inclusiv cele electronice**;

Legal Newsflash

- folosirea de către contribuabil, cu rea-credință, a sistemului național privind factura electronică RO e-Factura, în vederea creării aparenței de legalitate a unor operațiuni fictive sau disimulării circuitului tranzacțional real al bunurilor/serviciilor;
- utilizarea de aparate de marcat electronice fiscale care nu sunt conectate la sistemul informatic național de supraveghere și monitorizare a datelor fiscale, sau alterarea aparatelor de marcat electronice fiscale pentru netransmiterea unor date fiscale sau transmiterea unor date fiscale nereale.

Cu privire la aceste noi reglementări, au fost modificate și limitele pedepselor, respectiv: (i) pentru prejudicii mai mari de **500.000 euro** (în echivalentul monedei naționale), limitele minime și maxime ale pedepselor se majorează cu 3 ani, iar (ii) pentru prejudicii mai mari de **1.000.000 euro** (în echivalentul monedei naționale), limitele minime și maxime ale pedepselor se majorează cu 5 ani.

Tot cu închisoare de la **3 la 10 ani** și interzicerea unor drepturi sau cu amendă, se pedepsește și operațiunea de creditare efectuată în mod direct sau indirect de către orice persoană fizică, având drept scop efectuarea unor plăți cu sume de bani care provin din omisiunea evidențierii în actele contabile a operațiunilor comerciale efectuate și/sau a veniturilor realizate a unuia sau mai multor contribuabili.

Constituie infracțiune (cu tentativa pedepsibilă) și se pedepsește cu închisoare de la **7 la 15 ani** și interzicerea exercitării unor drepturi orice acțiune comisă în cadrul unor scheme frauduloase având ca efect diminuarea cu cel puțin 1.000.000 euro (în echivalentul monedei naționale) a resurselor bugetului de stat, prin:

- utilizarea sau prezentarea de declarații sau documente false, documente electronice false, incorecte sau incomplete privind TVA;
- nedivulgarea în mod intenționat de informații privind TVA, atunci când aceste informații trebuie divulgate potrivit legii;
- prezentarea de declarații corecte, declarații electronice corecte privind TVA pentru a masca în mod fraudulos neplata sau constituirea unor drepturi necuvenite la rambursări de TVA.

2. Dezincriminarea unor fapte față de cauzele de reducere ale pedepsei. Condiții și limite ale prejudiciului.

Exceptând infracțiunile cu privire la TVA și creditare, dacă până la expirarea unui termen de maximum 30 de zile de la finalizarea controlului efectuat de organele competente, în urma căruia se individualizează un prejudiciu datorat bugetului general consolidat de până la **1.000.000 euro**, prejudiciul majorat cu **15%** din valoarea acestuia, la care se adaugă dobânzile și penalitățile, este acoperit integral, prin plată efectivă, **fapta nu se pedepsește.**

Legal Newsflash

De asemenea, exceptând infracțiunile cu privire la TVA și creditare, dacă până la primul termen de judecată prejudiciul cauzat este acoperit integral, prin plată efectivă, limitele pedepsei prevăzute de lege pentru fapta săvârșită se reduc la jumătate. Dacă prejudiciul cauzat și recuperat în aceste condiții este de până la 1.000.000 euro inclusiv (în echivalentul monedei naționale) se poate aplica pedeapsa cu amenda.

Dacă ulterior primului termen de judecată și până la judecarea definitivă a cauzei prejudiciul cauzat este acoperit integral, prin plată efectivă, limitele pedepsei prevăzute de lege pentru fapta săvârșită se reduc cu o treime.

Este **important** de amintit faptul că dispozițiile prevăzute:

- **nu se aplică dacă făptuitorul a mai săvârșit o infracțiune prevăzută de lege într-un interval de 5 ani de la comiterea faptei pentru care a beneficiat anterior de respectivele prevederi;**
- **se aplică tuturor inculpaților chiar dacă nu au contribuit la acoperirea prejudiciului.**

În plus, dacă s-a cauzat un prejudiciu care nu depășește **1.000.000 euro** (în echivalentul monedei naționale), iar în cursul urmăririi penale prejudiciul cauzat majorat cu **25%** din valoarea acestuia, la care se adaugă dobânzile și penalitățile, este acoperit integral, prin plată efectivă, **fapta nu se pedepsește.**

De asemenea, **fapta nu se pedepsește** dacă în cursul procedurii camerei preliminare sau al judecății, până la pronunțarea unei hotărâri în primă instanță, același prejudiciu majorat cu **50%** din valoarea acestuia, la care se adaugă dobânzile și penalitățile, este acoperit integral, prin plată efectivă. Dacă în cursul judecății în apel, până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive, același prejudiciu majorat cu **100%** din valoarea acestuia, la care se adaugă dobânzile și penalitățile, este acoperit integral, prin plată efectivă, **fapta nu se pedepsește.**

Dacă persoana care a săvârșit una dintre infracțiunile analizate aduce la cunoștința organelor de urmărire penală sau a organelor fiscale infracțiunea comisă, în timp ce aceasta se află în derulare sau în termen de cel mult un an de la data epuizării activității infracționale și mai înainte ca organele de urmărire penală să fi fost sesizate cu privire la aceasta și, ulterior, înlesnește aflarea adevărului și tragerea la răspundere penală a unuia sau mai multor participanți la comiterea infracțiunii, limitele speciale se reduc la jumătate.

3. Termen de prescripție

În cazul infracțiunilor prevăzute de Legea nr. 241/2005, termenul de prescripție al răspunderii penale începe să curgă de la data sesizării organului fiscal sau de la data sesizării organului de urmărire penală, **dar nu mai târziu de 10 ani de la data comiterii infracțiunii.**

Legal Newsflash

Echipea noastră dedicată aspectelor juridice privitoare la evaziunea fiscală vă stă la dispoziție pentru detalii suplimentare în legătură cu noutățile introduse prin Legea nr. 126/2024, astfel cum, pe scurt, au fost acestea descrise în cadrul prezentei.

Contact

Laura Toncescu
Attorney at Law
Partner, KPMG
Head of KPMG Legal
ltoncescu@kpmg.com

Nicoleta Mihai
Attorney at Law
Partner, KPMG Legal
nmihai@kpmg.com

Alexandru Mocănescu
Attorney at Law
Partner, KPMG Legal
alexandrumocanescu@kpmg.com

Sebastian Olteanu
Attorney at Law Partner,
KPMG Legal
solteanu@kpmg.com